

2 मण्डीं प्राप्तवान् जेपीनड्डा,
आपदाप्रभावितस्य थुनागस्य
दर्शनं कृतवान्, पीडितेभ्यः
साहाय्यस्य आधासनं दत्तवान्

3 निजीहस्तेषु गमिष्यन्ति
हिमाचलपर्यटनविकासनिगम
स्य चतुर्दश-अतिथिगृहाणि,
राज्यसर्वकारेण अनुमतिः दत्ता

4 सदाशिवसमारम्भां,
शंकराचार्य मध्यमाम्।
अस्मदाचार्यपर्यन्तां, वन्दे
गुरु परम्पराम्॥

भारतनामीबिया-देशयोर्मध्ये उद्यमिताविकास केन्द्रस्य स्थापनायै चिकित्सौषधि-क्षेत्रे सहयोगाय च सन्धिज्ञापने हस्ताक्षराणि जातानि

हिमसंस्कृतवार्ता: - प्रधानमंत्री नरेंद्रमोदी विंडहोक-स्थिते स्टेटहाउस इत्यत्र नामिबियायाः राष्ट्रपतिना नेटुम्बो-नंदी-नदैतवा इत्यनेन सह प्रतिनिधिमंडलस्तरीय वार्ताम् अकरोत् । अस्याः वार्तायाः उद्देश्यं महत्वपूर्ण-क्षेत्रेषु सहयोगस्य नवीनक्षेत्राणाम् एतत् प्रथमं भ्रमणम् अस्ति, अपि च प्रायः दशकत्रयानन्तरं अन्वेषणं विधाय द्वयोः देशयोर्मध्ये आर्थिक-सहभागितायाः भारतस्य प्रधानमन्त्रिणः तृतीयं भ्रमणम् अस्ति।

सुदृढीकरणम् आसीत् । भारतनामीबिया-देशयोर्मध्ये उद्यमिताविकास-केन्द्रस्य स्थापनायै एकस्मिन् सन्धिज्ञापने हस्ताक्षराणि जातानि । द्वयोः देशयोर्मध्ये चिकित्सौषधि-क्षेत्रे अपि सहयोग-विषयके सन्धिज्ञापने हस्ताक्षराणि जातानि । यात्राकाले प्रधानमन्त्री नामिबिया-देशस्य संस्थापकस्य तथा प्रथमराष्ट्रपतेः स्वर्गीयस्य डा. सैम-नुजोमा-वर्याय श्रद्धाञ्जलिम् अपि प्रायच्छत् । प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी नामिबियायाः संसत्-सत्रं सम्बोधितवान्, नामिबियायाः सर्वोच्च-नागरिकसम्मनम् अपि प्राप्तवान् । द्वैपाक्षिकसम्बन्धान् सुदृढं कर्तुं योगदानार्थं श्रीमोदी नामिबिया-देशस्य सर्वोच्च-नागरिकपुरस्कारेण सम्मानितः । एतदतिरिच्य, प्रधानमन्त्री नामिबिया-देशस्य संसत्-सदने अपि सम्बोधितवान्, द्वयोः देशयोः मध्ये विद्यमानयोः सम्बन्धयोः निर्णायकं क्षणम् अभवत् । संसाधनसमृद्धे दक्षिण-अफ्रिका-देशे श्रीमोदीवर्यस्य नवजनानां मृत्युरभवत् । स्थानीयाधिकारिणः बृहद्रूपेण सहायोद्धार-अभियानं प्रारभन् ।

प्रवर्तननिदेशालयेन अमृतसर-सङ्गर-पटियाला-मोग्गा-अम्बाला-कुरुक्षेत्र-करनाल चेत्यादिषु एकादश-स्थानेषु अन्वेषणं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता:-
अस्मिन् वर्षे
फरवरीमासे
अमेरिकादेशात्

निर्वासितानां अवैधप्रवासीनां प्रकरणे डंकी-रूट इति प्रकरणस्य सन्दर्भे प्रवर्तननिदेशालयेन अमृतसर-सङ्गर-पटियाला-मोग्गा-अम्बाला-कुरुक्षेत्र-करनाल चेत्यादिषु एकादश-स्थानेषु अन्वेषणं कृतम् अस्ति। अमेरिकादेशं प्रति गन्तुं इच्छुकानाम् विभिन्नानां जनानां ये वञ्चनं कृतवन्तः यात्रा-वीजा मध्यस्थताकर्तृणः विरुद्धं पञ्जाब-हरियाणा-राज्ययोः आरक्षिबलैः अस्मिन् प्रकरणे अन्वेषणम् समारम्भम्।

राजस्थानस्य चुरुमण्डलस्य समीपे भारतीयवायुसेनायाः विमानदुर्घटितम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - राजस्थानस्य चुरुमण्डलस्य समीपे भारतीयवायुसेनायाः विमानं दुरापत्रम् अवाप्नोत् । राजल-देसर-आरक्षिस्थानक्षेत्रे एषा घटना घटिता । चुरु-आरक्षी-अधीक्षकः जय यादवः अवदत् यत् स्थलात् दग्धशव-द्वयं प्राप्तम् अस्ति। सः अवदत् यत् नागरिकाणां क्षतेः सूचना नास्ति।

गुजरातस्य वडोदरा-जनपदे जातायां सेतुविखण्डनस्य घटनायां नवजनाः मृताः बह्वश्च व्रणिताः

हिमसंस्कृतवार्ता: - गुजरातस्य मुख्यमन्त्री भूपेंद्रपटेलः वडोदरा-जनपदे गंभीरा क्षेत्रस्य बृहद्रूपेण सहायोद्धार-अभियानं प्रारभन् ।

बिहारे मतदातासूचिभ्यः निर्वाचनायोगस्य (एसआईआर) इति विशिष्ट-गहन-संशोधनं विरुध्य राष्ट्रिय-जनता-दलस्य, कांग्रेस-दलस्य च नेतृत्व-भूतेन महाग्रन्थिबंधनेन समाहूतेन राज्यव्यापि-विरोधः

हिमसंस्कृतवार्ता: - बिहार-राज्ये, निर्वाचनायोगस्य

(एसआईआर) इति विशिष्ट-गहन-संशोधनं विरुध्य राष्ट्रिय-जनता-दलस्य, कांग्रेस-दलस्य च नेतृत्वभूतेन महाग्रन्थिबंधनेन समाहूतेन राज्यव्यापि-विरोधेन मिश्रिता प्रतिक्रिया जनिता। पिधानेत्यस्य समर्थकाः केषुचित् स्थानेषु मार्गाणि अवरोद्धानि रेलसेवाः च तैः बाधिताः अकुर्वन् । यद्यपि सर्वकारीयाणि अन्यानि च प्रतिष्ठानानि सामान्यरूपेण कार्यं कुर्वन्ति स्म। अस्मिन् मध्ये, भाजपादलस्य वरिष्ठनेता रविशंकर प्रसादः विरोध-प्रदर्शनम् अधिकृत्य विपक्षे लक्ष्यम् असाधयत् । नवदेहल्यां वार्ताहरान् संबोधयन् श्रीप्रसादः राजद-कांग्रेस-दलयोः नेतृत्वभूतस्य महाग्रन्थिबंधनस्य उपरि अस्मिन् विषये राजनीत्याः आरोपः प्रख्यापितः अस्ति ।

सुभाषितम्

**आशापाशशतैर्बद्धाः
कामक्रोधपरायणाः।
ईहन्ते काम भोगार्थ-
मन्यायेनार्थसञ्चयान् ॥**

अर्थात्- श्री भगवान् बोले- वे आशा की सैकड़ों फाँसियों से बँधे हुए मनुष्य काम-क्रोध के परायण होकर विषय भोगों के लिए अन्यायपूर्वक धनादि पदार्थों का संग्रह करने की चेष्टा करते हैं।

प्रतिदिनं नवीनतमं
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्त्यर्थं
7876636263
Whatsapp संख्यां मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

**To get the latest
h|msanskritvartah**

Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

**सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति**

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

**देहल्यां निवसन्तः सप्त-
बाङ्गलादेशीयाः नागरिकाः
पुलिसदलेन निगृहीताः**

हिमसंस्कृतवार्ता: । राजधानी दिल्लीनगरे अवैधरूपेण निवसन्तः सप्त बाङ्गलादेशीयाः नागरिकाः मुकुन्दपुरस्य उड्डयनमार्गस्य समीपे दिल्लीपुलिसदलेन गृहीताः। एतेषु पञ्च नपुंसकाः, द्वौ पुरुषौ च सन्ति । एते बाङ्गलादेशीयाः नागरिकाः दीर्घकालं यावत् दिल्लीनगरे निवसन्ति स्म, रात्रौ अपराधिकं कार्यं कुर्वन्ति स्म इति पुलिसदलेनोक्तम्। गृहीतजनानाम् निर्वासनार्थं विदेशपञ्जीकरणकार्यालये पुलिसेन समर्पिताः।

मण्डीं प्राप्तवान् जेपीनड्डा, आपदाप्रभावितस्य थुनागस्य दर्शनं कृतवान्, पीडितेभ्यः साहाय्यस्य आश्वासनं दत्तवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:- मण्डी। भाजपादलस्य राष्ट्रीयध्यक्षः बुधवासरे मण्डी प्राप्तवान्। एतस्मिन् समये सः सिराजविधानसभाक्षेत्रस्य आपदाग्रस्तस्य थुनागस्य भ्रमणं कृत्वा प्रभावितैः सह मिलितवान्। अस्मिन् अवसरे विपक्षस्य नेता जयरामठाकुरः, विधायकः अनिलः शर्मा च अपि उपस्थिताः आसन्। थुनागे पत्रकारैः सह वार्तालापं कुर्वन् नड्डा अवदत् यत् २०२३ तमस्य वर्षस्य प्राकृतिक-आपदि अपि केन्द्रसर्वकारेण राज्याय पञ्चसहस्राधिक- कोटिरूप्यकाणि दत्तानि। अस्मिन् समये या आपदा आगता सा अपि विश्वासात् परा अस्ति। जनानां गृहाणि अपि नष्टानि सन्ति, यत् दुःखदं भवति। प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः नेतृत्वे केन्द्रसर्वकारः सदैव प्रभावितैः सह तिष्ठति। केन्द्रसर्वकारस्य प्रतिनिधित्वेन अहं प्रभावितान् आश्वासनं ददामि यत् अस्मिन् आपत्काले तेषां सर्वथा साहाय्यं भविष्यति। राज्यसर्वकाराद् ये केऽपि प्रस्तावाः आगमिष्यन्ति तेषां विचारः भविष्यति इति सः अवदत्। अधुना राज्यसर्वकारस्य एसडीआरएफ- अन्तर्गतं धनं वर्तते, प्रथमं व्ययन्तु।

अधुना एव द्विसहस्रकोटिरूप्यकाणि मुक्तानि

जगतप्रकाशनड्डा इत्यनेन उक्तं यत् २०२३ तमस्य वर्षस्य आपदि सः त्रिवारं राज्यं गत्वा प्रत्येकं वारं २००-३०० कोटिरूप्यकाणां साहाय्यं राज्यं प्रेषितवान्। तस्मिन् समये केन्द्रसर्वकारेण ३१४६ कोटिरूप्यकैः राज्यस्य तत्कालप्रभावेण साहाय्यं कृतम् आसीत्। तदनन्तरं अत्रैव सम्पूर्णहानिः मृत्याङ्कनं कृत्वा केन्द्रीयगृहमन्त्री अमितशाहः राज्याय द्विसहस्राधिककोटिरूप्यकाणां राशिं मुक्तवान्। अस्मिन् विषये राज्यस्य जनाः सर्वथा निश्चिन्ताः भवेयुः। केन्द्रसर्वकारः सर्वदा तैः सह तिष्ठति।

भाजपापक्षतः प्रभावितेभ्यः आश्रयसामग्री वितरिता

अस्मिन् काले जगतप्रकाशनड्डा भारतीयजनतापक्षतः प्रभावितानां कृते आश्रयसामग्री अपि वितरिता यस्मिन् खाद्यान्नं गृहसामग्री च समाविष्टा अस्ति। नड्डा भाजपादलस्य प्रदेशाध्यक्षस्य डॉ. राजीव बिन्दलस्य, पूर्वमुख्यमन्त्रिणः, विपक्षनेतुः जयराम ठाकुरस्य च प्रोत्साहनं कृत्वा अकथयत् यत् आपदः अनन्तरं भाजपानेतृभिः कार्यकर्तृभिः च कार्यभारं स्वीकृत्य प्रभावितजनानां कृते सहायतां प्रदातुं कार्यं प्रारम्भम्। एतत् सर्वं डॉ. बिन्दलस्य जयरामठाकुरस्य च नेतृत्वे मार्गदर्शने च सम्भवम् आसीत्। दलेन स्वस्तरेन प्रभावितजनानाम् पृथक् पृथक् साहाय्यं कुर्वन् अस्ति तथा च दले सर्वदा प्रभावितजनैः सह तिष्ठति। अद्यत्वे राज्यस्य सर्वेभ्यः जनाः प्रभावितानां जनानां साहाय्यार्थम् आश्रयसामग्रीं प्रेषयन्ति।

वनभूमौ आपदापीडितानां पुनर्वासाय भाजपासांसदाः सहयोगं कुर्युः - मुख्यमंत्री सुक्खुः

हिमसंस्कृतवार्ता: - लध्वीकाशी मण्डी। मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः बुधवासरे मण्डीमण्डलस्य सिराजविधानसभाक्षेत्रे आपदाग्रस्तस्य प्रभावितक्षेत्रेषु जनान् मिलित्वा राज्यसर्वकारस्य सर्वसम्भवसहायतायाः आश्वासनं दत्तवान्। सः बगस्याडे आपदापीडितानां कृते स्थापितानां आश्रयशिबिराणां निरीक्षणं कृत्वा तत्र प्रदत्तानां सुविधानां विषये अपि पृष्ठवान्। मुख्यमंत्री उक्तवान् यत् येषां जनानां सम्पत्तिः आपदायां नष्टा अस्ति, तत्र यत्र सम्भवः तत्र राज्यसर्वकारेण भूमिः प्रदत्ता भविष्यति। परन्तु वनभूमिविनियोगाय केन्द्रसर्वकारस्य अनुमतिः आवश्यकी अस्ति अतः राज्यसर्वकारः अस्मिन् विषये केन्द्राय प्रस्तावः प्रेषयिष्यति। मुख्यमंत्री राज्यस्य सर्वेभ्यः भाजपासांसदेभ्यः आह्वानं कृतवान् यत् ते वनभूमौ आपदाग्रस्तजनानाम् पुनर्वासार्थं केन्द्रसर्वकारात् अनुमतिं प्राप्तुं सहकार्यं कुर्वन्तु। सः अवदत् यत् हिमाचलप्रदेशस्य ६८ प्रतिशतं भूमिक्षेत्रं वनक्षेत्रम् अस्ति तथा च येषां भूमिः आपदायां नष्टा अस्ति तेषां विशेषानुमत्या वनभूमिषु पुनर्वासः कर्तुं शक्यते। अस्मिन् विषये भाजपा सांसदाः स्वदायित्वं निर्वहन्तु। सः अवदत् यत् प्राणहानेः किमपि क्षतिपूर्तिं कर्तुं न शक्यते, परन्तु प्रभावितजनानाम् गृहेषु, आपणेषु, गोशालासु, पशूनां च क्षतिं प्रति सर्वकारः सर्वसम्भवम् आश्रयं दास्यति। सः अवदत् यत् हिमाचले गृहनिर्माणं कियत् कठिनं इति सः सम्यक् जानाति, अतः राज्यसर्वकारः गृहपुनर्निर्माणार्थं ७ लक्षरूप्यकाणां साहाय्यं करिष्यति। थुनागस्य आपदाक्षेत्रं गत्वा पत्रकारैः सह वार्तालापं कुर्वन् मुख्यमंत्री शीघ्रमेव नवदेहलीं गत्वा केन्द्रीयमन्त्रिभिः सह मिलिष्यामि इति अवदत्। सः हिमाचलप्रदेशस्य कृते विशेषसहायतासंकुलस्य आग्रहं करिष्यति येन आपदाग्रस्तपरिवारेभ्यः आश्रयप्रदानेन सह तेषां पुनर्वासः सुनिश्चितः भवति।

एषः राजनीतेः समयः नास्ति

मुख्यमंत्री उक्तवान् यत् राज्यसर्वकारः सर्वोच्चप्राथमिकतायां सिराजक्षेत्रे अवरुद्धमार्गान् पुनः स्थापयति। लोकनिर्माणविभागस्य प्रायः ५० जेसीबीयन्त्राणि अन्ये च बृहद्यन्त्राणि मार्गमार्गाणां जीर्णोद्धारकार्यं कुर्वन्ति। यावत् मार्गाः पुनः उद्घाटिताः न भवन्ति तावत् जनानां

कृते आश्रयसामग्रीप्रदानं एकं आह्वानं भविष्यति। आपदायाः राजनीतिं कुर्वन्तः जनानां आलोचनां कुर्वन् सः अवदत् यत् अस्मिन् संवेदनशीलसमये अपि केचन जनाः राजनीतिं प्रकाशयितुं व्यग्राः सन्ति। सः अवदत् यत् एषः समयः राजनीतिं कर्तुं न, अपितु जनानां यथाशक्ति साहाय्यं कर्तुं समयः अस्ति।

अहं जयरामस्य सम्पर्के अस्मि

मुख्यमंत्री उक्तवान् यत् सः सिराजक्षेत्रस्य स्थितिविषये विपक्षनेत्रा जयरामठाकुरेण सह नियमितरूपेण सम्पर्कं कुर्वन् अस्ति। राज्यसर्वकारस्य अनुरोधेन भारतीयवायुसेनायाः २ उदग्रविमाने आश्रय-उद्धार-कार्यक्रमाय उपलभ्यन्ते, येषां उपयोगं जयरामठाकुरः अपि कुर्वन् अस्ति।

प्रचण्डवृष्टिमध्ये विनाशदृश्यं दृष्टवान्

मुख्यमंत्री बुधवासरे प्रचण्डवृष्टेः मध्यं सिराजं गत्वा आपदाजनितस्य विनाशस्य दृश्यं दृष्टवान्। जनानां शुष्कमुखानि, क्षतिग्रस्तानि गृहाणि, तेषां पीडां च दृष्ट्वा मुख्यमन्त्रिणः हृदयं भावविह्वलं जातम्। सः बगस्याडे, सरणं, थुनागः, पाण्डवशिला, कुथाह इत्यत्र धरातले प्राप्य सम्पत्तिक्षतिविषये वृत्तान्तं कृतवान्। प्रचण्डवृष्ट्या अपि मुख्यमंत्री ग्रामं ग्रामं गच्छन् न स्थगितवान्, न क्लान्तः च। सः जनान् सान्त्वयति स्म। सः एनडीआरएफ, एसडीआरएफ, सर्वकारीयविभागानाम् अधिकारिणां कर्मचारिणां च आश्रयकार्यं कुर्वतां स्वयंसेवकानां च प्रोत्साहनं कृतवान्। सः तान् आह यत् ते स्वं सुरक्षितं कृत्वा आश्रयकार्यं शीघ्रं कुर्वन्तु, प्रत्येकं गृहं प्रति विद्युत्, जलं, मार्गं च सुनिश्चितं कुर्वन्तु। मार्गाणां, विद्युत् आधारभूतसंरचनानां, जलयोजनानां च महतीं क्षतिं दृष्ट्वा सः युगपत् पुनर्निर्माणार्थं सज्जतां कर्तुं अधिकारिभ्यः निर्देशं दत्तवान्। सेबस्य ऋतुः आगमनात् पूर्वं ग्रामेषु गन्तुं मार्गाः कार्यात्मकाः भवेयुः। मुख्यमंत्री जिलाप्रशासनाय विशेषनिर्देशान् दत्तवान् यत् कोऽपि व्यक्तिः आश्रयसामग्रीभ्यः वंचितः न भवेत्।

निजीहस्तेषु गमिष्यन्ति हिमाचलपर्यटनविकासनिगमस्य चतुर्दश-अतिथिगृहाणि, राज्यसर्वकारेण अनुमतिः दत्ता

हिमसंस्कृतवार्ता: - डॉ पद्मनाभः[शिमला] हिमाचलप्रदेशसर्वकारेण राज्यपर्यटनविकासनिगमस्य चतुर्दश-अतिथिगृहाणि (Hotels) संचालनरक्षणाधारेण (Operation & Maintenance) प्रवर्तनाय अनुमतिः प्रदत्ता। वित्तीयदशयाः परिष्काराय इमे हानिकारकानि अतिथिगृहाणि संचालनरक्षणाधारेण सञ्चाल्यन्ते। मुख्यमंत्री महोदयस्य अध्यक्षतायां सम्पन्नयाम् राज्यमन्त्रिमण्डलस्य सभायाम् निगमस्य अनेकाः एककाः संचालनरक्षणाधारेण सञ्चाल्यन्ते इति अनुमतिः दत्ता आसीत्। ततः परं निदेशकमण्डलस्य गोष्ठ्यां निर्णयः स्वीकृतः। एषः निर्णयः निगमस्य वित्तीयस्थितेः परिष्कारं कर्तुं तथा च पर्यटकेभ्यः श्रेष्ठसेवायां प्रदाने लक्ष्यीकृत्य कृतः। प्रधानसचिवः पर्यटनविभागस्य एचपीटीडीसी (HPTDC) संस्थायाः प्रबन्धननिर्देशकं प्रति निदेशान् अपि दत्तवान्। यासु एककेषु संचालनरक्षणाधारेण प्रवर्तनं भविष्यति, तासु प्रमुखतः उल्लेखनं कृतम्—होटल-हिलटॉप-स्वारघाटः, होटल-लेकव्यू-बिलासपुरम्, होटलबाघल दाइलाघाट, वे-साइड-एमेनिटी भराडीघाट, होटल-ममलेश्वरः चिंडी, होटल-एप्पल-ब्लॉसम् फागूः, होटल-शिवालिकपरवाणूः, होटल-गिरिगंगा खडापत्थरः, होटल-चांशल् रोहडूः, ट्रिस्ट-इन-राजगढः, होटल-सरवरी कुल्लूः, होटल-ओल्ड रॉसकॉमन् कसौली, कश्मीरहाउस-धर्मशाला, होटल-ऊहल् जोगिन्दरनगरम् इत्यादयः सम्मिलिताः सन्ति। निगमस्य प्रबन्धनिर्देशकं निर्णयस्य त्रिमासाभ्यन्तरे कार्यान्वयनं कर्तुं आदेशः दत्तः। राज्यसर्वकारस्य अभिप्रायः अस्ति यत् अस्य निर्णयस्य फलस्वरूपं पर्यटन-एककानां यथोचितं संरक्षणं सम्भविष्यति, येन पर्यटकेभ्यः उत्तमगुणयुक्ताः सेवाः प्रदत्ताः भविष्यन्ति, च राज्यस्य पर्यटनक्षेत्रं नूतनं शिखरं प्राप्स्यति।

इनोवाकारमध्ये २ किलो ८४ ग्राम- परिमितं चरसद्वयं प्राप्तं, द्वौ गृहीतौ

हिमसंस्कृतवार्ता: नूरपुरम्। मादकद्रव्यतस्कराणां विरुद्धं जिलापुलिसेन नूरपुरेण आरब्धे अभियाने 32 मील इत्यत्र पुलिसेन महती सफलता प्राप्ता अस्ति। ३२ माइल इत्यत्र निरीक्षणकाले पुलिसेः इनोवाकारयानेन गच्छन्तः नूरपुरनिवासी विनयकुमार (३२) सियोली (बंजार)क्षेत्रस्य किशोरीलालः (२०) इत्येताभ्यां २ किलो ८४ ग्रामपरिमितं चरसद्वयं प्राप्तम्। पुलिसेन प्रकरणं कृत्वा उभौ युवकौ गृहीतौ, अग्रे कार्यविधिः क्रियते। एसपी नूरपुरम् अशोकतनः अकथयत् यत् 32 मीलस्थाने निरीक्षणकाले पुलिसेन इनोवाकारयानेन यात्रां कुर्वन्तौ नूरपुरनिवासी सागरस्य पुत्रः विनयकुमारः (32) तथा सियोली- (बंजार) क्षेत्रस्य निवासी तीर्थरामस्य पुत्रः किशोरीलालः (20) इत्येताभ्यां 2 किलो 84 ग्रामपरिमितं चरसद्वयं प्राप्तम्। पुलिसेन प्रकरणं कृत्वा उभौ युवकौ गृहीतौ, अग्रे कार्यविधिः क्रियते।

वैध अनुज्ञापत्रं विना उत्रयनीं स्थापयितृणां विरुद्धं कार्यविधिः भविष्यति, आवेदनम् अनिवार्यं जातम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशे अधुना वैधानुज्ञापत्रं विना उत्रयनीस्थापनं कुर्वतां विरुद्धं कार्यविधिः भविष्यति। जनसुरक्षां उत्तरदायित्वस्य च भावः सुदृढं कर्तुं राज्यसर्वकारेण उत्रयनी-स्थापनायाः एकमासस्य अन्तः अनुमतिं अनुज्ञापत्रं च प्राप्तुं अनिवार्यं कृतम् अस्ति। अनुमोदन-अनुज्ञापत्र-सम्बद्धानां सर्वेषां कार्याणां कृते ऑनलाइन-पटले आवेदनं कर्तव्यं भवति। सार्वजनिकनिजीपरिसरयोः लिफ्टसुरक्षानियमान् सख्यं कार्यान्वितुं सर्वकारेण निर्णयः कृतः अस्ति। लोकनिर्माणविभागस्य सचिवः डॉ. अभिषेकजैनः अवदत् यत् हिमाचलप्रदेश-लिफ्ट-अधिनियमम्- 2009 इत्यस्य अन्तर्गतं यः कोऽपि व्यक्तिः स्वपरिसरस्य उत्रयनीं स्थापयितुम् इच्छति सः उत्रयन्याः स्थापनायाः अस्ति। एकमासस्य अन्तः अनुमतिं अनुज्ञापत्रं च प्राप्तुं आवेदनं कर्तव्यम् अस्ति। अस्य अधिनियमस्य विषये जनानां कृते पर्याप्तसूचना नास्ति। २०२४ तमस्य वर्षस्य अगस्तमासस्य ३१ दिनाङ्कपर्यन्तं सम्पूर्णं राज्ये केवलं १००० लिफ्ट-स्थानानि पञ्जीकृतानि आसन्, यदा तु अधुना एषा संख्या १९०० यावत् वर्धिता अस्ति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखः इत्यस्य निदेशानुसारं उत्रयन्याः अनुमोदनम्, अनुज्ञापत्रं च सम्बद्धं सर्वेषां कार्याणां कृते एकं ऑनलाइन पटलं विकसितम् अस्ति, येन जनानां लिफ्टस्य सुरक्षाविषये विश्वासः भवितुं शक्नोति, तेषां सुरक्षा च सुनिश्चितं कर्तुं शक्यते। ये लिफ्ट-स्थापनं कर्तुम् इच्छन्ति ते edistrict.hp.gov.in इति जालपुटे गत्वा नागरिक-पटल-माध्यमेन आवेदनं कर्तुं शक्नुवन्ति। अधुना पञ्जीकरणस्य, अनुमतेः, नवीकरणस्य च प्रक्रिया पूर्णतया ऑनलाइन कृता अस्ति तथा च शुल्कं ऑनलाइन गेटवे मार्गेण अपि दातुं शक्यते। अभिषेकजैनः अवदत् यत् २०२५ तमस्य वर्षस्य जूनमासपर्यन्तं ३५०० लिफ्टनिरीक्षणं कृतम् अस्ति, यदा तु गतवर्षस्य अगस्तमासपर्यन्तं केवलं ७५० निरीक्षणं कृतम्। अधिनियमानुसारं प्रत्येकं उत्रयन्याः अन्तः तस्य पञ्जीकरणस्य अनुज्ञापत्रस्य च प्रतिलिपिं स्थापयितुं अनिवार्यम् अस्ति।

“ पाण्डुलिपिविज्ञानं प्रतिलेखनञ्च ” इत्यस्य राष्ट्रियकार्यशालायाः सप्तदशदिवसः सफलतया सम्पन्नः

हिमसंस्कृतवार्ता डॉ. निशिकान्तपाण्डेयः तत्पश्चात्, अन्तिमसत्रद्वयोः अध्यापनकार्यं नलबारी, ०९ जुलाई २०२५। समालम्ब्य गौहाटीविश्वविद्यालयस्य संस्कृतविभागस्य पूर्वप्रधाना डॉ. सुदेष्णा भट्टाचार्यमहोदया सप्रेम समुपस्थितवती। महोदयया पाण्डुलिपीनां रक्षणं सम्पादनं च केन प्रकारेण करणीयम् इत्येतत् विशदतया पाठितम्। पाण्डुलिपेः द्वाद्वानप्रक्रियाम्, स्पर्शपूर्वकस्वीकरणं च प्रत्यक्षदर्शनेन सह प्रस्तुत्य सम्यगुपदेशः दत्तः। प्रतिदिनं प्रतिभागिनां उत्साहवर्धनम्, अभ्यासदक्षतावृद्धिश्च साक्षात्काररूपेण लक्ष्यते। अद्य लिपेः पठनपरीक्षापि सम्पन्ना, यत्र प्रतिभागिभिः आत्मविश्वासेन कौशलेन च सहभागिता प्रदर्शिता। अद्यतनकार्यक्रमस्य सञ्चालनम् विश्वविद्यालयस्य शोधछात्रद्वयेन - श्रीधरणीशर्मणा तथा श्रीलिराजकाफ्लेमहोदयेन- सम्यक् समारम्भम्। मङ्गलाचरणं शोधछात्रौ श्रीलिराजकाफ्ले तथा श्रीसुरजसापकोटाद्वारा सम्यक् समाराधितम्।

श्रीमद्भागवतप्रवचनम्- ०४

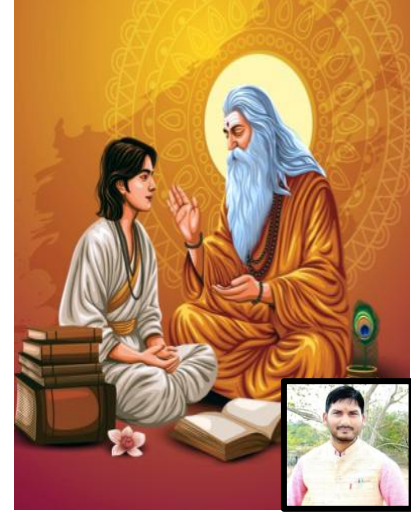

असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः, नारदोपाध्यायः

एवं प्रकारेण नारदः कलियुगस्य दोषान् पश्यन्, एवं पृथ्व्यां विचरन् यमुनातटं प्राप्नोत्, यत्र च भगवतः श्रीकृष्णस्य विविधाः लीलाः सञ्जाताः आसन्। मुनिवराः! तत्र मया एकं महत् आश्चर्यकरं दृश्यम् अवलोकितम्। तत्र एका युवती खिन्नमनष्ठा सती उपविष्टवती आसीत्। तस्याः निकटे द्वौ वृद्धपुरुषौ संज्ञाहीनावस्थायां पतितौ, त्वरया, भृशञ्च निःश्वसन्तौ आस्ताम्। सा तरुणी तयोः सेवां कुर्वती, तयोः प्रबोधनाय च प्रयत्नं कुर्वती, एवञ्च तयोः पुरः रुदती मया परिलक्षिता। सा स्वशरीरस्य रक्षकं परमात्मानं दर्शयितुं निरीक्षन्ती आसीत्। तां परितः शतशः स्त्रियः स्थित्वा तां वीजयन्ति, वारं वारं च प्रबोधयन्ति स्म। दूरतः तत्सर्वं चरितम् अवलोक्य अहं कुतूहलवशतः तस्याः समीपं गतवान्। मां दृष्ट्वा सा युवती सहसा उत्थितवती, एवं व्याकुला सती उक्तवती- "साधुमहाभाग! क्षणं तिष्ठ, मम चिन्तामपि दूरीकुरु। भवतः दर्शनं सांसारिकाणि सर्वपापानि

नाशयति। भवतः हितवचनैः मम दुःखनिवृत्तिः तथा शान्तिः भविष्यति। मनुष्येण परमभाग्यवशतः हि भवादृशानां साधूनां दर्शनसौभाग्यं लभ्यते" इति। नारदः अकथयत्- "देवि! त्वं का असि? एतौ द्वौ पुरुषौ त्वदीयौ कौ स्तः? एवं तव पार्श्वे एताः कमलनयनोपेताः सुन्दर्यः देव्यः काः सन्ति? त्वं तव दुःखस्य कारणं किमिति सविस्तरं वद" इति। ततः सा युवती उक्तवती- मम नाम भक्तिः अस्ति। एतौ 'ज्ञान-वैराग्यौ'- नामकौ मम पुत्रौ स्तः। एताः देव्यः गङ्गादिनद्यः सन्ति। एताः सर्वाः मम सेवार्थम् आगतवत्यः सन्ति। इत्थं प्रकारेण साक्षात् देवीभिः सेविता अपि अहं सुखशान्त्यादिकं न प्राप्नोमि। तपोधन! इदानीं ध्यानपूर्वकं मम वृत्तान्तं शृणु। मम कथा स्वयमेव प्रसिद्धा अस्ति, तच्छ्रुत्वा त्वया मह्यं शान्तिः प्रदीयताम्। अहं द्विविधदेशे उत्पन्ना, कर्णाटके प्रवृद्धा, कदाचित् महाराष्ट्रे सम्मानिता, तथा गुजराते च वार्धक्यं प्राप्तवती अस्मि। घोरकलिकालस्य प्रभावात् तत्र पाखण्डिभिः मम अङ्गभङ्गः कृतः। चिरकालं यावत् मम इयमेव दुर्दशा अतिष्ठत्, इत्यतः पुत्राभ्यां सह अहमपि निष्प्रभा जाता। यदा वृन्दावनम् आगतवती, तदारभ्य अहं पुनः परमा सुन्दरी, सूरूपवती, नवयुवती च सञ्जाता अस्मि। परन्तु मत्पार्श्वे पतितौ एतौ मत्पुत्रौ सदैव क्लेशेभ्यः दुःखिनौ हि अतिष्ठताम्। इतः परम् अहम् एतत्स्थानं परित्यज्य अन्यत्र एव गन्तुमिच्छामि। एतौ द्वावपि वृद्धतां गतौ स्तः, एतयोरेव दुर्दशातः अहमपि सम्प्रति दुःखिनी अस्मि। अहं तरुणी कुतः, एवं एतौ मत्पुत्रौ वृद्धौ किमर्थम्? वयं त्रयः अपि सहैव तिष्ठन्तः स्मः। पुनः एतत् वैपरीत्यं कथम्? नियमानुसारं तु माता वृद्धा भवेत्, पुत्रौ च तरुणौ इति। शुभम्। (माहात्म्यम् -०१/३७-५३)

तस्मै श्री गुरवे नमः

डॉ. सन्तोष कुमार काण्डपालः
मानिला, अल्मोड़ा, उत्तराखण्डः

सदाशिवसमारम्भं, शंकराचार्य मध्यमाम्।
अस्मदाचार्यपर्यन्तां, वन्दे गुरु परम्पराम्॥
ध्यानमूलं गुरोर्मूर्तिः, पूजामूलं गुरोर्पदम्।
मन्त्रमूलं गुरोर्वार्क्यं, मोक्षमूलं गुरोः कृपाः॥
गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुः, गुरुर्देवो महेश्वरः।
गुरुर्साक्षात् परब्रह्म, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

अखण्डमण्डलाकारं, व्याप्तं येन चराचरम्।
तत्पदं दर्शितं येन, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

अज्ञानतिमिरान्धस्य, ज्ञानाञ्जन शलाकया।
चक्षुरुन्मीलितं येन, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

सर्वश्रुति शिरोरत्न, समुद्राषित मूर्तये।
वेदान्ताम्बुज सूर्याय, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

स्थावरं जङ्गमं व्याप्तं, येन कृत्स्नं चराचरम्।
तत्पदं दर्शितं येन, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

चिद्रूपेण परिव्याप्तं, त्रैलोक्यं सचराचरम्।
तत्पदं दर्शितं येन, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

चैतन्यः शाश्वतश्शान्तो, व्योमातीतो निरञ्जनः।
विन्दुनादकलातीतः, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

ज्ञानशक्तिसमारूढः, तत्त्वमालाविभूषितः।
भुक्तिमुक्तिप्रदाता च, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

अनेकजन्म सम्प्राप्त, कर्म-बन्ध-विदाहिने।
आत्मज्ञानाग्निदानेन, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

शोषणं भवसिन्धोश्च, प्रापणं सारसम्पदः।
यस्य पादोदकं सम्यक्, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

न गुरोरधिकं तत्त्वं, न गुरोरधिकं तपः।
तत्त्वज्ञानात्परं नास्ति, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

मन्नाथः श्री जगन्नाथो, मद्गुरुः श्री जगद्गुरुः।
मदात्मा सर्वभूतात्मा, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

गुरुरादिरनादिश्च, गुरुः परं दैवतम्।
गुरोः परतरं नास्ति, तस्मै श्री गुरवे नमः॥

ब्रह्मानन्दं परमसुखदं केवलं ज्ञानमूर्तिं,
द्वन्द्वातीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यादिलक्ष्यम्।
एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीसाक्षिभूतं,
भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्वृत्तं तं नमामि॥ ॐ॥

त्वं जीवनम् इत्वा, जीवनं हो, जीवनं पृथक् क्रियाः

(Sanskrit Version of Hindi film song

- तूने जिन्दगी में आके, जिन्दगी
हो, जिन्दगी बदल दी --")

संलापः -

त्वादृशी यदि काऽपि कुत्र पृथिव्यां भवेत्, तर्हि ईश्वरे मे अभियोगो भविष्यति।

यदि अन्यस्य कस्यापि त्वां प्रति लिप्सा भविष्यति, तर्हि प्रलयात् प्राक् प्रलयो भविष्यति।

गीतम् - त्वं जीवनम् इत्वा त्वं जीवनम् इत्वा, जीवनं हो

जीवनं पृथक् क्रियाः त्वं जीवनम् इत्वा, जीवनं हो

जीवनं पृथक् क्रियाः त्वं प्रेम मयी(+इ) नु कृत्वा, जीवनं हो

जीवनं पृथक् क्रियाः जीवनं पृथक् क्रियाः ---- (००)

हं सहामि नहि, कोऽन्यः ते प्रेमिकः
यो मम स्नेहस्य नू समुपागतः
स्पर्शस्तु दूरे ह, क्वाऽपि स्वीकारः न
कोऽपि मां हि विना, तेऽपि नाम नु ब्रूते
त्वं दूरता विहाय
त्वं दूरता विहाय, जीवनं हो, जीवनं पृथक् क्रियाः
त्वं जीवनम् इत्वा, जीवनं हो
जीवनं पृथक् क्रियाः, जीवनं पृथक् क्रियाः (०१)
ते ही शंसा नु चेत्, दर्पणे क्रियते
भङ्गा तं नु सदा, मे हृदयं ब्रूते
त्वं हि मेऽसि स्फुहा, मेऽपि हृत्का प्रिया
अहं मत्तोऽस्मि ते, कोऽपि किञ्च ब्रूतात्
ए मत्ताम् आनीय,
ए मत्ताम् आनीय, जीवनं हो
जीवनं पृथक् क्रियाः
त्वं जीवनम् इत्वा, जीवनं हो
जीवनं पृथक् क्रियाः, जीवनं पृथक् क्रियाः
जीवनं पृथक् क्रियाः, जीवनं पृथक् क्रियाः
रचयिता - डा. रुरुकुमारमहापात्रः (अध्यापकः)
राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

"लौकिकन्यायकोशः"

"घुणाक्षरन्यायः"

काष्ठगतकीटकानां घुण इति नाम। ते कीटकाः काष्ठे स्थित्वा यथेष्टं तस्य छिद्राणि कुर्वन्ति। तानि छिद्राणि एकपङ्क्त्या दृश्यमानानि लिपिसदृशानि भवन्ति। एवं घुणाख्यकीटैः निर्मितानि अक्षरसदृशानि अनपेक्षितानि अर्थरहितानि यादृच्छिकानि च भवन्ति। एवं यादृच्छिकरीत्या घटितस्य विषये अस्य न्यायस्य प्रयोगः क्रियते। यथा-श्रीनिर्मितप्राप्तघुणाक्षरैकैकं वर्णोपमावाच्यमलं ममार्ज। (शिशुपालवधे ३-६८)।
घुणोत्किरणात् कथञ्चिन्निष्पन्नमक्षरं घुणाक्षरम्। तदिव

यदकुशलेन दैवान्निष्पद्यते तद् घुणाक्षरीयम्।।

डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर पुणे/ महाराष्ट्रम्